

1. Østrig: Er et kirkeskisma på vej?
2. Tyskland: Kommunion til gengifte?
3. Tyskland: Pavens besøg
4. Irsk biskop: Ja til gifte præster
5. Mere om Verdensungdomsdagen i Madrid

1. Østrig: Er et kirkeskisma på vej?

Som omtalt i en tidligere nyhedsmail har Wiens ærkebiskop, kardinal Schönborn bedt de utilfredse præster om enten at tilpasse sig eller at melde sig ind et andet kirkesamfund. Trods disse, synes det ultimative ord har han dog holdt døren åben for yderligere samtaler med præsterne. Men vil de føre til noget? Konferencen af ordensforstandere i Østrig, der består af 40 abbeder og provster, er skeptisk. "Positionerne er nu så stivnede, at problemerne ikke kan løse ved ny omgang samtaler," hedder det i en erklæring fra konferencen. "Dette kan ikke løses af kardinal Schönborn alene. Alle, det være biskopper, abbeder, ordensforstandere og repræsentanter for præsteinitiativet, må sætte sig ned og diskutere problemerne sammen," supplerer abbed Felhofer fra abbediet Schlägl. At repræsentanter for lægfolk burde deltage i sådanne samtaler falder ham åbenbart ikke ind!

Andre som biskop Manfred Scheuer af Innsbruck ser lidt anderledes på det end abbederne, for han oplyser, at han er i "konstant dialog" med medlemmerne af Præsteinitiativet i sit bispedømme. De er "ikke modstandere, men kolleger." Også biskop Egon Kapellari af Graz er i dialog med præsterne, men beder dem om at være tålmodige. "De rejste emner er opgaver, som ligger foran os, og som på længere sigt må løses," udtaler han. Men hvor længe vil præsterne og ikke mindst lægfolket vente?
(Kilde: The Tablet 3. og 17. september 2011)

2. Tyskland: kommunion til gengifte?

Tre uger før pavens besøg i Tyskland, som indledes i dag, blev præsidenten for den tyske bispekonference, ærkebiskop Robert Zollitsch af Freiburg, i et interview i *Die Zeit* spurgt, om det ikke var et problem, at den tyske præsident Christian Wulff ikke kan gå til kommunion, selv om han er aktiv katolik, fordi han er gift efter en skilsmisse. "Det er et spørgsmål om barmhjertighed, og vi vil diskutere dette problem intensivt i nær fremtid." Var præsidenten en god katolik, blev han derefter spurgt. "For mig er han en katolik, som praktiserer sin tro, og som lider voldsomt på grund af den situation, han er i. Dette er et meget alvorligt problem, men jeg tror virkelig, at vi vil bevæge os fremad på spørgsmålet om gengifte fra skilte i min levetid."

Præsident Wulff (og vel også hans hustru) byder paven velkommen ved ankomsten til Berlins Tegel Lufthavn. Det samme gør den nyligt genvalgte overborgmester, socialdemokraten Klaus Wowereit. Han er bøsse og katolik og lever i et registreret partnerskab med sin mandlige kæreste. På spørgsmålet om kirken ikke "lemlæster sig selv" ved at udelukke så mange mennesker, svarede ærkebiskoppen, at sådanne situationer bekymrede ham dybt og fortsatte: "Vi må se, hvordan vi kan finde teologisk baserede svar på spørgsmålet om livsformer."

Zollitsch's udtalelser blev straks skudt ned af den ultrakonservative ærkebiskop, kardinal Meisner i Köln og af den pavelige nuntius i Tyskland, ærkebiskop Jean-Claude Pèrisset. For dem er der intet at diskutere. Men adskillige fremtrædende tyske teologer har hilst dem velkommen. Som i Østrig er kirken i Tyskland dybt splittet – og det ikke kun på lægmandsniveau. Også præster og biskopper synes at være uenige, når det drejer sig om et relevant svar på nutidens problemer.

(Kilde. The Tablet 10. september 2011)

3. Pavens besøg i Tyskland

Ingen forventer, at pave Benedikt vil være i stand til at bygge bro mellem fløjene i den tyske kirke. Formentlig vil der blive lagt låg på uenigheden, så besøget, der varer indtil søndag, kan fremstå som en succes. Paven har også brug derfor, for i modsætning til for blot nogle få år siden er hans popularitet ikke stor blandt hans landsmænd.

Som i andre lande, paven har besøgt, har der også været debat og kritik af dette pavebesøg. Det er næsten synd for ham, at lige meget hvor han tager hen, mødes han med mere eller mindre artikulerede protester. Og at han overalt må sige undskyld for de overgreb, præster har begået mod børn og unge. At overgrebene har smertet ham dybt, er der ingen tvivl om, men ligger han ikke, som han har redt? "Det er ikke undskyldninger, vi har brug for, men handling," sagde et offer for nylig til en irsk avis.

Ligesom tilfældet var i Storbritannien for et år siden, er også dette besøg en blanding af et officielt statsbesøg og et pastoralt besøg. Derfor deles udgifterne også denne gang mellem stat og kirke. Størrelsen af de offentlige udgifter har jeg ikke set oplyst, men den katolske kirke må punge ud med mellem € 25 og 30 millioner (ca 185-225 mill. kroner). "Det skal være en glædesfest for fleste mulige troende, og det koster penge," har ærkebiskop Zollitsch sagt i et forsvar for brugen af så mange penge på et pavebesøg i stedet for at sende pengene til de hungersnødsramte områder i Afrika.

Fra politisk side har der også været kritik af, at paven torsdag eftermiddag skal tale i den tyske Forbundsdag. Omkring 100 af de 622 medlemmer har meddelt, at de vil være fraværende, når paven taler. Det er især medlemmer af partiet Die Linke samt nogle socialdemokrater og grønne, der boykotter begivenheden. Paven vil dog ikke komme til at opleve det, for de tomme pladser vil blive fyldt op med tidligere medlemmer og ansatte i Forbundsdagen!

Dette blev skrevet før talen blev holdt. På den tyske ARD-kanal, der transmitterede talen, kunne man da også se, at alle medlemspladserne var fyldt op. Til gengæld var der til venstre bag i salen, hvor tilhørerne har plads, gabende tomt. Det undrer, at man fra katolsk side ikke har sørget for også at få de pladser besat.

(Kilde: Süddeutsche Zeitung 7. september 2011, Catholic Herald 9. september 2011)

4. Irsk biskop: ja til gifte præster

Engang var Irland et land med en sådan overflod af præster og ordensfolk, at de kunne eksporteres til hele verden. De tider er for længst forbi, for nu må man som mange andre steder have præster fra Polen og Den tredje Verden for at betjene de troende. Den 77-årige, forhenværende biskop af Derry (Nordirland) Edward Daly foreslår derfor, at præster skal have lov til at gifte sig.

"Der vil altid være plads til cølibatære præster i kirken, men der skulle også være plads til gifte præster," udtaler han til BBC Radio Ulster. I sine tyve år som biskop har det altid smertet ham at se så mange talentfulde præster blive tvunget til at forlade deres embede og så mange unge mænd, der engang tænkte på at blive præst, opgive tanken derom på grund af cølibatskravet. Gifte præster "vil måske skabe en række nye problemer, men jeg mener, det er noget, der bør overvejes. Jeg er bekymret for det faldende antal af præster og det stigende antal af ældre præster. Jeg mener, det er et problem, der trænger til at blive løst. Og det så hurtigt som muligt."

(Kilde: The Guardian 13. september, www.kristendom.dk, 20. september 2011)

5. Mere om Verdensungdomsdagen (VUD) i Madrid

I *Katolsk Orientering* kunne I læse nogle begejstrede danske deltageres beskrivelse af deres oplevelser. Jeg ønsker på ingen måde at nedgøre disse unge mennesker eller at være lyseslukker, men der er andre sider og aspekter af det, der skete i Madrid, som også burde omtales.

Det var pave Johannes Paul II, der fik ideen til Verdensungdomsdagen, dvs. det var vist ikke ham personlig, men han tog den straks til sig og indførte den som en regelmæssig tilbagevendende begivenhed. Dens formål var at skabe en sådan begejstring hos ungdommen for det at være katolik, at antallet af præste- og ordenskald ville stige. Den nuværende pave var som kardinal bestemt ikke begejstret for ideen: "Analyser synes at vise, at Verdensungdomsdagen blot er en variant af nutidens ungdomskultur, en slags rockfestival i kirkelig ikklædning, hvorved det grundlæggende spørgsmål om Gud er skubbet til side ... Den kunne være en ekstatiske begivenhed, men i virkeligheden ændrer den ingenting og har ingen dybere effekt."

Men som pave har han ændret opfattelse. Pave Benedikt har da også sørget for, at ungdomsdagens spirituelle og kontemplative indhold er blevet øget ved fælles bibellæsning og meditationer og ved en natlig eukaristi-tilbedelse for at komme væk fra den persondyrkelse, hans forgænger selv iscenesatte og så tydeligvis nød. Om den forrige VUD i Sidney udtalte Benedikt sidste år, at man allerede nu kunne begynde at se dens frugter – underforstået i et øget antal optagelser på præsteseminarierne og i klostrene. Men det er der nu ingen statistik, der kan bekræfte. Så derfor er mange katolikker begyndt at stille spørgsmålet, om det er fornuftigt at investere mellem en kvart og en halv milliard i en sådan sammenkomst hvert andet år. For det koster det, hvis man lægger alle udgifter sammen. Kan pengene ikke bruges på en bedre måde?

Deltagelse i VUD er reserveret unge mellem 14 og 30 år. De kommer primært fra højrekatolske grupper som Opus Dei, Kristi Legionærer, Neokatekumerne, Comunione e Liberazione o.lign. Ti dage før begyndelsen havde lidt under en halv million unge tilmeldt sig, hvilket var langt færre end arrangørerne havde regnet med. Dertil kom dog 25.000 præster og ordenssøstre, 750 biskopper og 4.000 mediefolk.

De unges pris for at deltage varierede afhængig af indkvarteringsform, men lå omkring € 75 (560 kr). Ønskede man kun at deltage i weekendens arrangementer (lørdagens adorationsvigile og pavens messe om søndagen) var prisen € 45 (335 kr) – ikke nogen høj pris, hvis man sammenligner med, hvad det koster at gå i Det kgl. Teater eller at overvære en Dolly Parton-koncert i Parken!

Til gengæld var der andre ting, der var dyre. Som bekendt flyver paven med Alitalia ("The Official Airlines of Vatican City", som det hedder på selskabets hjemmeside). Det er en Airbus i 320-klassen med plads til 150-160 passagerer. Paven fløj til Madrid med 33 ledsagere. Som sædvanligt var den bageste del af kabinen reserveret medrejsende journalister. Men denne gang havde kun 52 tilmeldt sig, heriblandt 18 italienere. Årsagen var prisen: € 1.700 for flyveturen og € 450 for tre nætter på hotel i Madrid, i alt 2.150 euros (16.000 kr.). At skulle betale 12.600 for en plads på monkey class i pavens fly må siges at være en hamper pris. Især når en normal returbillet Rom-Madrid med Alitalia kan fås for 1.600 kr.

Ifølge arrangørerne og politiet blev søndagens pavemesse på den militære lufthavn overværet af omkring 1.5 millioner. Så der må være kommet utrolig mange tilmeldinger i sidste øjeblik, hvis der da ikke har været tale om "nysgerrige" madridborgere, der trodsede sommerheden for at få et glimt af paven på storskærm. Det fleste af messens tekster og bønner var på latin. Det forstod de unge intet af, hvorfor der ikke kom svar på bønnerne. At uddele kommunionen til så mange var en logistisk opgave af dimensioner, som arrangørerne havde tænkt sig at løse ved om lørdagen at lade de registrerede præster "i døgndrift" celebrere messe i en række opstillede telte og derved konsekrere det nødvendige antal hostier. Men vejrguderne var ikke taget i ed. En kraftig storm med regn blæste over pladsen om lørdagen og væltede de fleste af teltene. Så det blev kun nogle ganske få af deltagerne i pavens messe, der modtog kommunionen. Kraftige vindstød var der også om søndagen, hvilket fik paven til at afbryde sin tale til ungdommen i utide. Men hvor mange af de unge, der opdagede det, er nok tvivlsomt.

"Benedikt er ungdommens pave," stod der i *Katolsk Orientering*. Urigtigt er det næppe, når det drejer sig om dem, der deltog i VUD. Men de var jo "paveliderlige" i forvejen, så hvad med alle de andre? Var målet, som en spansk sociolog sagde, "at fortælle den spanske ungdom, at kirken er med dem," er jeg ikke sikker på, at det lykkedes. Mange unge som voksne med ringe eller ingen tilknytning til kirken følte sig ifølge aviserne enormt provokeret af de ihærdige og ivrige ungdommelige gemytter, af deres råb og skrigen og religiøse sang og bønner i busser og metro samt på gader og stræder. Og hvad med den spanske befolkning som helhed? Fra det øjeblik, paven landede, til han tog af sted igen, var der fuld tv-dækning af hans færden. Men ifølge en undersøgelse, foretaget af avisen *El País*, blev pavens ankomst og møde med kongen og regeringen blot set af 14 % af seerne. Procenterne på dem, der "kiggede med", da han kørte gennem byen for at mødes med de unge, og da han om søndagen holdt sin messe, var henholdsvis 6.5 og 1.8. Så pavebesøget og ungdomsdagen synes ikke at have været noget, den spanske befolkning gik særlig højt op i. Nærmest tværtimod. Næste Verdensungdomsdag finder sted i Rio de Janeiro i 2013. God rejse.

(Kilde: The Tablet 3. september samt diverse udenlandske aviser)

Kaare Rübner Jørgensen